

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

A drágaság.

Írta: Sándor Sándor.

Politikai pártok értekezletein éppúgy mint a háziasszonyok összejövetelein egyformán szereplő téma a drágaság. Tíz újságcikk közül pedig 5 biztos erről szól. Társadalmi osztályok összességét, éppúgy mint az egyes embert vagy családot méltán érdekli a kérdés, amelynek egészséges és gyors megoldása létezik az ország lakosságának. És látva a drágaságának mindenre nézve nyomasztó jeleit, hallva minden oldalról a szanálás iránti vágyakat, önkéntelenül felmerül az a kézenfekvő kérdés, hogy hát akkor miért van mégis drágaság, miért nem igyekeznek az ország dolgozó nepe egy radikális megoldást keresni és azt megtalálva, gyors intézkedésként végrehajtani?

Addig, amíg egy élelmi cikknek vagy fogyasztási anyagnak aránytalan megdrágulásáról volt szó, nem volt annyira sürgős, mondhatni égető az ocsobba való tétel lehetősége. — De most, amikor minden vonalon horribilis mértékkel lépte túl a piaci ár a rendes árakat, most, amikor egészségtelen spekuláció küzdőterévé tették bizonyos körök a piacot le kell szegezni azt a tényt, hogy itt már tovább várni nem lehet. Szükséges, hogy törvényhatóságilag lépjenek az illetékes körök a rendezéshez, elkerülhetetlen és elodázhatatlan, hogy a munkája arányában az életet élvezni akaró emberek milliói megtalálhassák számításukat és hogy ne legyenek kénytelenek aggódva kelni és rémképekkel feküdni azzal a gondolattal: vajjon ehetünk-e holnap egy darab húst és hozzá egy darab kenyeret. — Anélkül, hogy példákat hoznánk fel a türelmetlen állapotok jellemzésére és bizonyítására, mindenki be fogja látni, mert

körülötte ezer számba tolnakodnak elő a bajok, a nélkülözések, az életért való rettenetes küzdelmek, — hogy igazam van és hogy a gyors segítségre szükség van.

A mai állapotok szemlélésénél meg kell állapítani azt, hogy a nemzetgazdaságtan számos tétele mond csődöt. Hasábokon keresztül lehetne adatokat felhozni arra vonatkozólag, hogy bizonyos termelési ágakban a fogyasztás egyenes arányban áll a termeléssel, nincsenek rendkívüli körülmények és mégis az árak emelkednek, emelkednek, emelkednek. . . .

Intéző körök mindinkább kezdik is belátni az általános drágaság okozta viszonyok tarthatatlanságát. És ankéteznek, tanácsokat kérnek és adnak és minden marad a régiben. Nem akarok most arra sem hivatkozni, hogy más országokban városokban, ott ahol a nép szava még döntő erővel bír, tudtak módokat találni a bajok leküzdésére. Hol szép szóval, hogy erősebb kiáltással. — Bécsben hozzáláttak az argentiniai hus behozatalához, egy másik városban az asszonyok állottak össze és erős fogadalmakkal, bojkottokkal szabályozták az árakat, és csak nálunk ne lehetne semmit sem csinálni?

Össze kell most itt fogni mindenkinek. Kormányoknak, törvényhatóságoknak, városi magisztrátusoknak, testületeknek és egyeseknek egyaránt. Meg kell alkotni azt a regulátort, amely az élet nehéz viszonyai közepette egészségesebb állapotokat teremteni képes. Ki kell kutatni azokat a rugókat — mert vannak ilyenek, — amelyek pártázott, jól elzárt szobákban működnek, hogy drága legyen még az is, ami ocsó lehetne, mert annak kelte-ne lenni.

A képviselőház ülése.

Budapest szeptember 23.

Berzeviczy Albert elnök délelőtt fél tizenegykor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után

Elnök betérjeszti Kismarja községnnek meghívását a Bocskay-szobor leleplezésére. Indítványozza, hogy a Ház képviseltesse magát.

A ház az elnöki javaslatot elfogadja.

Elnök bemutatja 3 népgyűlés határozati javaslatát a katonai javaslatok ellen. Indítványozza, hogy tétessenek le a Ház asztaláról.

Eitner Zsigmond ellenindítványt tesz.

Elnök több kérvényt mutat be az obstrukció ellen. Indítványozza, hogy a Ház kérvényi bizottságához utalja.

Eitner Zsigmond ellenindítványt tesz.

A Ház ezután a tegnapi máramaradt névszerinti szavazásokat hajtja végre. Ezután az ülés 2 órakor véget ért.

Auffenberg hadügyminiszter.

Bécs szeptember 22.

A katonai hivatalos lap ma közli Auffenberg boszniai kormányzó hadügyminiszteri kinevezését és Schönajch fölmentését.

Berzeviczy nem mond le.

Budapest, szeptember 22.

Berzeviczy Albert a Ház elnöke ma kijelentette, hogy mindazok a hírek, melyek a lemondásáról szólnak, alaptalanok.

Öt napos szünet a t. Házban.

A jövő hónap elejére rövid vakáció készül a parlamentben. Október 4-én a király nevenapján a Ház szünetel, de nem tart ülést az október 6-iki aradi gyászemlék napon sem. A negyedik, hatodik és vasárnap 8-dika egy csütörtöki és szombati nap esik, amelyet a Ház majd elenged magának, úgy, hogy a szünet ilyenformán 4-től 8-ig bezárólag tehát 5 napig tartana.

Selymek, ruhakelmék,
bársony, flanel és di-
vat pargetokban!

Őszi ujdonságok!

Costüm különlegességek!

Nagy választék leg-
újabb női confection és
szőrmeáruban!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

Vidékre minták ingyen és bérmentve.

Hegyessy főszolgabíró kudarcza.

Itélt az esküdtszék.

Boronkay Kálmánt fölmentették!

— Saját tudósítónktól. —

Lapunk f. év március 12-én kelt számában több szigetvári polgár aláírással egy közlemény jelent meg. — „A sebesen hajtó főszolgabíró. Megkorbácsolt egy gyermeket,” a mely cikkben el van mondva, hogy Hegyessy János főszolgabíró március 8-án a Hosszú utcán sebesen végig hajtott, s a Lázitsház sarkán egy gyermeket majdnem elgázolt, ezután a helyszínén a gyermeket korbácsával elverte, huszára pedig megnyakalta. Midőn pár nap múlva két honvédtiszt a főbíró megbízásából szerkesztőnkél a cikk beküldői iránt érdeklődött, szerkesztőnk a beküldőket Boronkay Kálmán és Röll Ferenc személyében megjelölte. De ezen két tiszt előtt Boronkay Kálmán egyedül önmagát mondotta a cikk szerzőjének.

Élénk emlékezetben van még az ezen ügyből keletkezett hirlapi nyilatkozatok sorozata. Mert Hegyessy János a „Szigetvár és Vidéke” következő számában az egész esetet letagadta és valótlannak mondta. Ezt követőleg DuchonÖdön, ugy a mi, mint a „Somogyi Napló” hasábjain két ízben is Hegyessy Jánost nyílt hazugsággal vádolta meg.

Ezen előzmények után, felettes hatóságainak utasítására Hegyessy János az öt támadó cikkek miatt a sajtó pereket megindította.

Az első sajtópert, a mely Boronkay Kálmán ellen „A sebesen hajtó főszolgabíró” cikk miatt nyilvános rágalmazás vétsége végett indult meg f. hó 20-án szerdán tárgyalta a pécsi kir. törvényszék mint esküdtbíró.

Szokatlan nagy, de megérdemelt érdeklődést keltett városunkban ezen sajtóper. Az esküdtszék tágas terme tele volt szigetvári hallgatósággal. Az itthon maradottak is állandóan érdeklődtek távbeszélőn a „Pécsi Napló” szerkesztőségénél és másutt is, a tárgyalás eredményéről.

A tárgyalást Finkey Pál elnök vezette, szavazó bírák voltak: Jellasich Lajos dr. és Erdélyi Oszkár törvényszéki bírák. A vádképviselőt Klauss Endre kir. ügyész, a védelmet dr. Kelemen Mózes, a sértett képviselőt dr. Kriszt Béla látta el.

Az esküdtszék megalakulása után a felek kihallgatása következett:

Boronkay Kálmán a szerzőséget beismerte, de kijelentette hogy a cikket közérdekből írta és főleg azért, mert közismertes sértettnek durva viselkedése és nem első eset az, hogy Hegyessy János nyilvános létélegességre vetemedett. Felis sorolt egy

pár ily megtörtént esetet. De miután az elnök ezek bővebb ismertetését megtagadta, kérte az általa írt cikk tartalma bizonyításának megengedését.

Hegyessy János az eset megtörténtét úgy adja elő amint azt cikkeiben megjelölte. —

Ezek után az elnök a feleket a beadványkiegyszerítésre hívta föl.

Hegyessy becsánatkérés esetén hajlandó vádját visszavonni.

Boronkay Kálmán ellenben kijelenti hogy ő csak a valót írta, amit saját szemével is látott, tehát kéri a bizonyítást.

A kir. ügyész a bizonyítást ellenzi.

A védő kéri a bizonyítást a cikk egész tartalmára megengedni.

A kir. törvényszék az összes tények valódiságának bizonyítását elrendelte, mert ha a cikk tartalma való, nemesak hivatalból üldözendő kihágás, hanem a btkv. 473 §-ba ütköző hivatalos hatalommal való visszaélés esete is főnforoghat.

Miután a kir. ügyész ezen határozat végett semmisségi panaszt jelentett be, következett a tanuhallgatás.

Farkas Sándor postaaltiszt előadja, hogy a kérdéses alkalommal oly sebesen mint máskor is hajtott a Lázits sarkánál, ahol Csizmadia János tanonc közvetlenül loval előtt ugrott át az utcán, úgy hogy ha a főbírónak nem sikerül lovait teljes erővel visszarántani, a gyermeket elgázolja. Ekkor a főbíró megállt, a gyermek után kérdezősködött, majd huszára leugrott, a gyermeket megfogta, odavezette, a főbíró őt hangosan korholta és ostorát kétszer a levegőbe föl emelte s azzal lesuhintott, de hogy megütötte a gyermeket vagy nem, azt ő nem látta. A huszár a gyermeket nem ütötte meg, mert ha ez feléje sujtott, az lebukott s így az ütés nem érte.

Az elnök erre tanu elé tartja a szigetvári vizsgálóbíró előtt tett vallomását, melyben az foglaltatik „valótlan hogy a főbíró a gyermeket megütötte.”

Farkas Sándor azonban megmarad előbbeni vallomása mellett.

Vogl János esküdt kérdésére tanu előadja, miszerint valótlan, hogy ő a szigetvári vizsgálóbíró előtt a tanoncot vallomásának tételle körül befolyásolta. Sértett erre megjegyzi, hogy ez lehetetlen is, mert a tanonc sokkal később lett kihallgatva, mint Farkas és Horváth tanuk.

Dr. Kriszt Béla kérdésére tanu előadja, hogy az eset után Boronkay Kálmán és Röll Ferenc hozzájöttek és Boronkay azt kérdezte tőle: Hát ez a bűn mit csinált megint.

Tanu megeskütése fölfüggesztett.

Horváth János a főbíró huszára elő-

adja hogy ő a főbíró kocsián jött a kérdéses alkalommal, aki esendes trappban hajtott, mikor a Lázits sarka előtt a tanonc közvetlenül a lovak előtt ugrott át. A főbíró a szerencsétlenséget csak úgy tudta elkerülni, hogy a lovakat oly erővel rántotta vissza hogy tanu a lökéstől egészen a főbíró nyakáig bukott. Ezután a főbíró megállt a gyermek kiléte után tudakozódik, majd őt utasítja hogy a gyereket vezesse oda, a mit ő meg is tett, de e közben a gyermeket nem ütötte meg, csak a nyakában lógó puská után kapott s ezen mozdulatát érthettek félre. A főbíró a gyermeket lekorholta és az ostorát feje fölé fordította, de avval a gyermeket nem ütötte meg és nem is üthette meg mert tanu a gyermeket fedezte és így az ütések őt érték volna.

Kérdésre előadja hogy ő a gyermeket a szigetvári vizsgálóbíró előtt tett vallomásánál nem befolyásolta, mert igaz, hogy midőn a vizsgálóbíró szobájából kijött, a tanonc az előszobában ült de ő vele nem beszélt, csak a Schvare lányokkal.

Sértett kérdésére még előadja, hogy midőn hazértek a főbíró azt mondta neki: Tudod így még nem ijedtem meg, nézd még most is remegek.

Megeskütését a törvényszék fölfüggesztette.

• •

Csizmadia János, Faragó Károlynak volt szabó tanonca, a megvert gyerekek tanukénti kihallgatása következett. Már az az általános kérdésnél előadta, hogy bár őt nem tanították ki, hogy mit valljon de a mig Faragó Károlynál volt, állandóan fenyegették. Az esetet ő következőleg adta elő:

A sebesen hajtó kocsi előtt ő átszaladt és aztán nézett vissza, hogy kié a kocsija az, mikor a kocsi megállt hallotta, hogy a főbíró huszárnak adott utasítást: Szállj le fogd meg. Erre ő kijelentette, hogy nem szükséges őt megfogni, odamegy önként is. Erre a főbíró rászolt: Hallgass, mert bevittek és kikutyakorbácsoltattak. És e közben a főbíró ostorával kétszer ráütött. Az ütések őt a jobb vállán és hátán érték.

Az elnök azon kérdésére, hogy mondja meg mikor hazudott, most-e vagy a szigetvári vizsgálóbíró előtt a hol azt vallotta, hogy valótlan miszerint a főbíró őt megverte, de nem is üthetett volna rá, mert az ütés nem őt hanem a huszárt érte volna, a tanonc azt felelte, hogy a vizsgáló bíró előtt még nem merte az igazat megvallani.

Kérdés intéztetett a tanonchoz vajjon igaz-e, hogy őt jelenlegi gazdája Kovács pékmester előtte való nap bezárva tartotta, mire ő azt felelte, hogy az való. A tárgyaló felek fölszólalásaiból ezután kitűnt, hogy valószínű csata folyt a körül, hogy teljesedhetik-e a sértett főbíró azon kívánsága, hogy a beidézt tanonc a sértett fél tanuival Farkas póstással, és a főbírói huszárral menjen-e Pécsre avagy saját édesatyjával? A csata végeredménye az volt, hogy a tanoncot jelenlegi gazdája lecsukta, azon bevallott elzattal, hogy minden befolyástól mentesítse és ő saját maga vigye be Pécsre. Azonban a tanonc bátyja azon félelmében, hogy a gyerek az esküdtszéki tárgyaláson való megjelenésben meg lesz akadályozva, a tárgyalás hajnalán megszöktette és B. Nagy István ügyvédi irnokkal együtt kocsira

ültette és kocsin a kellő időre a törvényszék elé vitte. A tárgyalás ezen izgalmas jelenetei és a védő azon kijelentése után, hogy a gyerek állandó fenyegetés alatt állott, a szigetvári vizsgálóbíró előtt tett vallomása is csak befolyás eredménye, és így csak az igazságot szolgálták és annak kiderítését segítették elő azok, a kik a gyereket a terror alól felszabadították: — lecsillapodott.

A tanoncnak még a védő kérdéseire kellett felelni. Ezekre kijelentette, hogy igenis való, miszerint a szigetvári vizsgálóbíró által történt kihallgatása előtt úgy Farkas Sándor posta altiszt mint a főbíró huszára pressionáltak őt „*hogy ne vádolja a főbíró, mert akkor becsülete lesz a főbírónál.*”

Ezután következett a tárgyalásnak a legkínosabb jelenete, mikor az elnök elrendelte a tanoncnak szembesítését Farkas Sándorral és a főbíró huszárával. A mikor a szembesítés az esküdtek előtt megtörtént, dacára annak, hogy Farkas póstás szemébe mondotta a tanoncnak, hogy nem mond igazat, a huszár pedig szemébe mondotta, hogy hazudik, a tanonc ezen tanuknak kétszer és háromszor is a szemükbe mondotta, hogy igen is való, miszerint ezen tanuk őt a szigetvári vizsgálóbíró előtti kihallgatása előtt a hamis vallomástételre rábeszéltek.

Az ügyész a tanonc megesketését elrendezte, a védő azonban a meghittetését kérte, azon az alapon, hogy csakis az ő előadott vallomása felel meg az életnek, felel meg a valóságnak, mert csak azaz egyedüli logikus tény és az felel meg az emberi természetnek, hogy a főbíró, a ki szangvinikus ember, a gyerek azon csinyje fölött, hogy kocsija előtt átszaladt fölháborodott és ezen fölháborodásban ostorával a gyerekre sújtott.

Tanu meghittetését a kir. törvényszék felfüggesztette.

Szünet után következett *Bárvárth* Antalnak tanukénti kihallgatása, aki előadta, hogy ő a báró Biedermann utcán sétálva haladt, a mikor a Lázits ház sarkán a főbíró kocsija bekanyarodott és megállt, tehát nem láthatta, hogy a főbíró mily sebességgel hajtott a Hosszu-utcán, de mert a Lázits ház sarkán a gyalogjárón 10—15 ember állott, azt sem láthatta, hogy a főbíró kocsija előtt mi történt és az miért állt meg. — De látta 15—20 lépés távolságról, hogy a főbíró ostorával két ízben is a gyerekre ütött, hogy a huszár megütötte a gyereket, erre felelni nem tud, mert ezen momentum nem kötötte le figyelmét.

A több ízben fölített kérdésre, hogy jól látta-e, hogy az ütés csakugyan megtörtént-e? kijelentését megerősítette azzal, hogy ő nem csalódott mert az ütések látta, sőt az ostorpattogást hallotta is.

Röll Ferenc: a főbíró kocsiját csak akkor látta meg mikor a Lázits sarkához ért, mert ők Boronkay Kálmánnal az Olvasóegyletbe igyekeztek, és a Gál (Goldstein) Miksa sarokhoz értek, mikor a főbíró megállt és a kocsija előtt álló gyerekre ostorával kettőt reá ütött. Ezután a főbíró huszár a gyereket nyakonütötte.

Hegyessy János sértett, a tanuvallomására megjegyzi, hogy tanu a Goldstein sarkától a dolgot nem is láthatta, mert a Gold-

stein sarok a Lázits saroktól 60 (?) méternyi-re van.

Mozsgai Józsefné: Farkas póstással állott, amikor a főbíró kocsija előtt a tanonc átfutott. A főbíró kocsija megállott, a huszár leszállott, a gyereket nyakon ütve a kocsi elé lödítette a hol a főbíró őt korholva ostorával kétszer reá ütött.

Tanút a főbíró huszárral szembesítik, amely alkalommal a tanu vallomása mellett megmarad.

Schwarz nővérek az esetről lényegesen mondani nem tudnak, mert a csoportosulás láttára visszafordultak.

Magda József hoboli lakos: Hosszu-utcán a szőlőből jött, mikor előtte 4—5 lépésnyire a főbíró kocsijával megállt, a huszár a tanoncot a kocsi elé vezette és ekkor látta, hogy a főbíró a tanoncot ostorával megverte.

ifj. Domján Istvánné hoboli lakos: *Magda Józseffel* a szőlőből jött, midőn látta, hogy a főbíró a tanoncot szidva, ostorával reá vágott és huszára őt megütötte. A főbíró sebes trappban hajtott, de tanu megjegyzi, hogy a sebességet megbírálui nem tudja, csak annyit mondott, hogy keresztutaknál lassan szoktak hajtani.

Ezen tanu kihallgatása után a kir. törvényszék a tanuk megesketését tárgyában akként határozott, hogy Horváth János főbíró huszár kivételével az összes tanukat megesketteti. Az esküre bocsátott tanuk az esküt letették. Az ügyesség ezen határozat ellen semmiségi panaszszal élt.

A bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag a kir. ügyész azon körülményre vonatkozólag, hogy *Boronkay Kálmán*, cikkét magánboszúból írta, kéri sértetett, azon körülmény igazolására, hogy a tanonc közvetlenül a tett után az esetet miként adta elő és kéri a jelenlévő *Nicsovics Vazul* és *Faragó Károly*, a tanonc tegnapi elzárásának körülményeire pedig *Kovács János* kihallgatását.

Védő kéri a további bizonyítás mellőzését. Azon körülményt ugyanis, hogy a cikk közérdekből, vagy magán boszúból íratott, eldöntetett ekkor, a mikor a kir. törvényszék a bizonyítást megengedte és azt fogatosította is. A többi körülmények igazolása fölösleges. De ha mégis elrendeltetnék, ez elsetre és pedig a gyermek nyilatkozataira kéri kihallgatni, a ki iránt a gyermek legnagyobb bizalommal tartozik és minden esetre viseltetik is és ez a gyermek jelenlévő atyja. Továbbá ugyanezen körülményre kéri kihallgatni *Solti Gyulát*.

A kir. törvényszék a további bizonyítás mellőzésével, a bizonyítási eljárást befejezettnak nyilvánította. A kir. ügyész semmiségi panaszt jelent be.

Elnök az ülést 12 órakor, d. u. 3 óráig felfüggeszti.

Délután 3 órakor az elnök az ülést megnyitván, az esküdtekhez intézendő kérdések megszövegezésére került a sor. A kir. ügyész és a védő előterjesztésének elfogadásával a kir. törvényszék két kérdést állapított meg. Az elsőt az iránt, vajjon a cikk tartalmában foglaltatik-e rágalmaszás vétsége? A másodikat az iránt, vajjon vádlottnak sikerült-e állításait beigazolni.

Ezután felek perbeszédeire került a sor.

Kir. ügyész: Vádlott elismerte hogy a cikk szerzője, ennek tartalmáért azoban felelős, ugyan azzal védekezik hogy közérdekből írta a cikket, azonban a főbíró a sajtóperek tömegét volt kénytelen megindítani, a miből az következik hogy itt magán bosszúforog fönn. A cikkben leirt események kiszínezése igazolja a rágalmaszás szándékát. A cikk állításai beigazolást nem nyertek. A sebesen hajtás egyáltalában nem igazoltatott. Az esetet a tanonc idézte elő azzal, hogy az utolsó pillanatban ugrott a főbíró kocsija előtt át. Ha szerencsétlenség történnék, ezért sem lehetett volna a főbíró felelős. A gyerek megveretését a tanuk ugyan igazolták, de ez számba nem vehető. Mert ez irányban a bizonyítást nem is lett volna szabad elrendelni. A basáskodásra nézve pedig a tárgyalás mi alapot sem nyújtott. Kéri tehát az esküdteket hogy az első kérdésre igennel, a második kérdésre pedig nemmel feleljenek. * *

Dr. Kelemen Mózes vádbeszéde következett:

Nem szeretek általánosítani, egyes megtörtént eseményekből általános következtéseket vonni, ugy a jelen esetről sem, mert bitem és meggyőződésem az, hogy a közgazgatási tisztviselőknél tulnyomó része jelen esetben is megtalálta volna a helyes utat és módot, hogy az adott esetben hogyan viselkedjék. És ha meg is történt volna vele az, hogy talán sebesen hajt, és hajtásakor egy gyermek a kocsija előtt csinyt tesz és ezért ő, egy emberi dolgot cselekszik, felháborodik és a gyermeket megfenyíti, ha ez megtörténik mással ugy nem fog minden eszközt és módot megragadni, hogy ez a dolog elhomályosítsassék és meg nem történnék tünjék föl. Az azonban, hogy a sértett ezt cselekedte, *tipikus közgazgatási gondolkodásra vall.* Ugyan az megtörténhetett volna egy bírói, egy posta közgazgatási tisztviselővel, hogy ő sebesen hajt s egy gyermek a kocsija elé kerül és őt ezért megfenyíti. De az esetet sohase tagadta volna le. És éppen az, hogy a sértett az általa elkövetet cselekményt letagadta, *ez jellemzi a hatalmi tulengésben levő közgazgatási gondolkozásmódot.*

Ha fel is tesszük, hogy maga az eset egészen ugy történt meg, amint azt a sértett előadja, ha fel is tesszük azt, hogy a gyermek a főbíró kocsija előtt rakoncátlankodott, maga az egész dolognak a csekélysége a főbíró nem tette volna ellenszenvesse. Ha ő ezen csekély dolgot őszintén beismeri ugy őnmaga iránt a szimpatitát fölkelte. Ellenben azon körülmény, hogy ő egy ilyen alapjában véve csekély dolgot letagad, és kiteszi magát annak, hogy maga a megvert gyermek, de a többi ténytanu is állítását szemtől szembe megcáfolja és ez teszi őt ez teszi ügyét antipatikussá. Antipatikussá válik ezen ügy azért is, mert magát azt a 14 esztendő kis gyereket fenyegetéssel reábeszéléssel akarta reábiratni arra, hogy az igazságtól eltérjen. Mert ha nézzük a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amely ugy szólván szóról-szóra megögyez a főbíró huszár vizsgálóbírói vallomásával; ugy nem zárkozhatom el annak kijelentésétől, hogy ezen vallomásnak csakugyan szügerálnak kellett lennie. Antipatikussá teszi az a gon-

dolat, hogy ez a 14 esztendő gyermek mily benyomásokkal megy ki az életbe, a ki nem fog azon benyomás alól felszabadulni, hogy valamikor kis gyermek koromban volt dolgom urakkal, és ezek az igazság utjáról le akartak téríteni.

Az esküdtek arra a kérdésre lesznek hivatva megfelelni, hogy Boronkay Kálmán bűnös-e a rágalmas vétségében? Kérem az esküdteket hogy már e részben is mondják ki a nem bűnöst. A cikkben ugyan rágalmas nincs. Rágalmas ugyanis az, ha valakit azzal vádolunk, a mi őt valóság esetén büntetésnek vagy közmegvetésnek teszi ki. Ilyennel pedig a főbíró vádolva nincs.

Ha azonban a rágalmas ténye megállapítható, így az esküdteknek arra kell felelniök vajjon sikerült e vádlottnak állítását beigazolnia?

Melyek is a cikk inkriminált részei? Az első amely azt mondja, a sebesen hajtó főbíró megkorbácsolt egy gyereket. Nem az van mondva hogy a főbíró vágatott hanem csak az, hogy sebesen hajtott. A sebességet tanukkal igazolni nem lehet. Az impressió dolga, azt látni kell. Nem is taglalom e részben a tanuk vallomását. De a sebes hajtást beigazolva látom a sértett és huszárjának nyilatkozataival. Maga a főbíró mondja, hogy a lovakat teljes erővel kellett visszarántania hogy a gyereket el ne gázolja, a főbíró kitűnő kocsis, jól behajtott lovai vannak. Tehát miért kellett az az ember feletti erő a lovak megfékezéséhez, ha ő nem hajtott sebesen? Amikor a normális gyorsasággal haladó jól behajtott lovak egy csendes szóval is megállíthatók. A főbíró kérdésére mondja a huszárja, hogy hazaérve a főbíró a nagy ijedségtől remegett. Miért volt az a nagy ijedség, ha ő nem hajtott tulsebesen? Maga a főbíró huszárja mondja, hogy a lovak megfékezése oly lökést adott a kocsinak, hogy ő a hátul ülő huszár, a hátulsó ülésről gazdája hátra esett. Egy lassan haladó kocsinak megállítása okozhat-e akkora lökést, hogy egy huszár kinek begyakorolt hivatala az, hogy a bakon mint egy cövek üljön, a kocsiból majdnem kiessék? A tanuk többsége azt vallotta, hogy a főbíró oly sebesen hajtott, mint rendszeren szokott. Eből nem az következik, hogy e cikk tartalma valótlan, csak az, hogy a főbíró rendszeren sebesen szokott hajtani. A sebes hajtást tehát beigazolva látom.

Magának a gyerek megveretésének tényében és ennek bebizonyított voltában a kir. ügyész egy véleményen vagyok és azt hiszem, hogy ezt maga a sértett sem tagadhatja most már.

A kir. ügyész azt a tényt mint feltétlen bizonyosat állítja oda, hogy a gyermek gyerekes csinytevésből az utolsó pillanatban ugrott a lovak előtt át. De kérdem miből látja ezt bebizonyítottnak? A tárgyalás adatai, a tanuk ezt nem teszik kétségtelenné. E részben csak a Farkas póstásnak a vallomása áll ottan, a melyet azonban nagyon kétségessé tesz azon ellentét a melyet mostani és a vizsgálóbíró előtt tett vallomása között van. A főbíró huszárjának vallomását, akkor a mikor a kir. törvényszék az esküt tőle ki nem vette, taglalom nem kell.

A vád képviselője súlyos körülménynek tarja azt, hogy a tárgyalás adatai a basáskodásra, melyről a cikk azt kérdezi hogy az még meddig tart: támpontot nem nyújtottak. De hisz ennek bizonyítása alól el lettem zárva. Mert hisz mikor a vádlott azzal védekezett, hogy azért háborodott föl mert a főbírónak nem ez az első esete, és egypár megtörtént esetet akart felsorolni, az elnök ur ezek előadásában megszakította. Midőn én Magda tanuhoz kérdést akartam intézni az iránt, hogy való-e, miszerint a főbíró egy korábbi esetben midőn könnyű kocsiával hajtott, egy nehéz burgonyával megrakott terhes kocsival találkozott, aki ezért neki kitérni nem tudott, östörával a 70 éves gazdát végig korbácsolta? Az elnök a kérdés föltevését megtiltotta. De azért ilyen esetek megtörténtek, amiért is fölolvastam a „Delsomogy”-ban megjelent Lein Zsigmond Rackó István és Keserü Sándor nyilatkozatait, (Elnök több cik fölolvását megtiltja): Ezen cikkeket, amelyek miatt Hegyessy János a sajtópereket meg nem indította, jegyzőkönyvhöz való mellékelés véget csatolom.

Ezek után kérem a tisztelt esküdteket hogy a már előadottak alapján, mivel a cikkben rágalmas vétsége fenn nem forog, hogy az első kérdésre is nemmel feleljenek. Ha azonban az első kérdésre igennel felelénének, kérem hogy, mivel a cikk összes állítása beigazolást nyertek a második kérdésre is feleljenek igennel.

Dr. Kriszt Béla a sértett képviselője kijelenti hogy valótlan a védőnek azon állítása, hogy a most fölolvastott cikkek miatt sértett a sajtópereket nem indította meg, mert igen is sértett négy sajtópert indított, vádlotton kívül dr. Szily Ádám és Duchon Ödön ellen.

Védő: megjegyzi hogy ezek szerint mégis neki van igaza, mert a sértett képviselője sem állíthatja, hogy Lein, Rackó és Keserü ellen sajtóperek lennének folyamatban.

Elnök: ezután megtartotta tárgylagos elnöki összefoglalását mire az esküdtek fél 5 órakor határozathozatalra visszavonulnak. Fojtott izgalommal telt el az esküdtek tanácskozási ideje. Végre fél 6 órakor visszatérnek az esküdtek a terembe és az elnök az ülést újra megnyitja.

Dr. Narancsik József az esküdtek főnöke: Becsületére és lelkiismeretére, Isten és emberek előtt bizonyítja, hogy az esküdtek határozata a következő:

Első kérdés: Bűnös-e Boronkay Kálmán abban, hogy a „Delsomogy” 1911. március 12-kelt számában és közönség köréből rovatában „S sebesen hajtó főbíró” cím alatt megjelent cikk egész tartalmában Hegyessy János Somogyvármegye szigetvári járás főbírájáról, tehát hatósági tagról, oly tényeket állított, a melyek valóságuk esetén ellene büntető vagy fegyelmi eljárás megindításának okát képeznék vagy őt a közmegvetésnek tennék ki? Igen vagy nem?

Felelet: Hátnél több igen.

Második kérdés: Vádlott a cikkben foglalt állításait és kifejezéseit beigazolta-e. Igen e vagy nem!

Felelet: Igen.

Elnök ezután megállapítja, hogy az esküdtek verdiktjuket szabályszerűen hozták, miért is azt a kir. törvényszék aláírta, Ezután vádlottat behivatta, aki előtt a verdikt ismét fölolvastatott.

A vád és a védelem rövid előterjesztése után a kir. törvényszék kihirdette ítéletét, a mellyel **Boronkay Kálmánt** az ellene emelt rágalmas vétségének vádja és következményei alól **fölmentette**.

Miután a kir. ügyész bejelentett semmisségi panaszait főtartotta, védő azt visszavonta, az elnök az ülést bezárta.

A távbeszélő és a távirda csakhamar meghozta városunkba is a pécsi esküdtek igazmondását. Ezen sajtóper ekként való kimenetele városunkban közmegnyugvást kellett. Azonban ezzel a kedélyek még nem csillapodtak le. Mert fokozottabb érdeklődéssel várjuk a pécsi esküdtségi novembere ciklusát, amikor előreláthatólag dr. Szily Ádám és Duchon Ödön ellen indított sajtóperek kerülnek elbírálás alá.

H I R E K.

— *A szigetvár plebánia templomot a pécsi püspök szenteli fel.* Mint hivatalos forrásból értesülünk, az ujonnan átrestaurált plebánia templomunkat gróf Zichy Gyula megyés püspök szenteli fel. Ez ügyben a plebánia hivatal már értesítette a községet, hogy a püspök október 4-én fogja a templomot felszentelni. — Az előjárásági tanács ülés abban állapodott meg, hogy a püspököt érkezésekor az előjáróság, a plebánia hivatalnál pedig a képviselőtestület fogja üdvözölni. Arról, hogy a püspök mikor érkezik ide és hogy vasuton-e vagy kocsin, még nincs biztos értesítés.

— *Az új zirci apát.* Kedden volt az új zirci apát választás, amikor is dr. Békefy Remig zirc. cisterci áldozár, egyetemi tanárt a tudományos akadémia, tagját a kiváló történettudóst választották meg rendtársai a szerzet apátjának.

— *Izraeliták új éve.* Izraelita polgár társainknak már péntek este bejött egyik legnagyobb ünnepe az új év (Ros-Hassonoh.) amikor is az 5672-ik évet írják. Az ünnepket napig tart. Ugy tegnap mint ma a templom tele volt ajtatos hívőkkel, kik istentiszteletet és prédikációt hallgattak. Az izraeliták üzletei az ünnepeken zárva voltak.

— *A Tűzoltó nap Szigetváron.* Már lapunk múlt számában említettük, hogy az Országos tűzoltó szövetség fennállásának 40-ik évéhez ért s ezt megörökítendő és bizva a társadalom áldozatkészségében a közcelokért való rajongó szeretetében f. hó 24-én az az ma *tűzoltó napot* tart, amikor nálunk a Zrinyi-téren, valamint a Lásits-féle kereskedés előtt sátorok lesznek felállítva, ahol is nemesszívű urnák gyűjtik a perselyekbe az adományozott összegeket. Reméljük, hogy az emberi alkotások legnemesebbjének támogatására a tűzoltó otthon céljaira szívesen adakozik a t. közönség. Mi is kérünk tehát mindenkit, szegényt gazdagot egyaránt, hogy ki-ki tehetsége szerint áldozzon e napon a nemes célra.

— Országos vásárunk. A Szt. Mihály-napi országos vásárunk, holnap hétfőn és kedden lesz megtartva.

— Tanügyi kinevezés. *Strinovich* Lujza szigetvári megbízott polgári leányiskolai tanítónőt a vallás és közoktatásügyi miniszter a kaposvári polgári leányiskolához helyezte át s a torna- és énektanítással bízta meg.

— Halálozás. Őszinte részvételt vetünk a gyászúrt, hogy *Walde* Dezső (földink.) járási számvevő rövid szenvedés után f. hó 18-án Letenyén meghalt. Holttestét beszentelés után vasuton Szigetvárra szállították és f. hó 21-én nagy részvét mellett a kanizsai városrészi temetőben helyezték örök nyugalomra. A boldogult és korán sirba szállt fiatal embert mindenki sajnálja és özvegy édesanyja, nővérei, szóval a mélyen sujtott család iránt a részvét városunkban általános.

— Football-mérkőzés. A nemrég megalakult szigetvári atletikai klub vasárnap tartotta bemutató football mérkőzését a *barcsi sport klubbal*, Szigetváron. A kedvezőtlen időjárás a közönség nagyrésztét visszatartotta a bemutató-mérkőzéstől. A játék mindkét részről elég szépen és ügyesen ment és 5:2 eredménnyel végződött a *barcsi sportklub javára*. Legközelebb a szigetvári csapat randul át Bácsra.

— Tűz a malomban. Csak a szerencsés véletlenek köszönhető, hogy porra nem égett Felsőszentmártonban a *Kovács István és társai* tulajdonát képező motoros malom. A tűz eddig ismeretlen okból, a malom koptójában keletkezett, s mire észrevették, a koptató farésze már lángokban állott. A malombeliek jazonban nagy erőfeszítéssel eloltották a tüzet, amely így is közel 1000 korona kárt okozott. A kár, biztosítás révén megtérül.

— Közvetlen jegyek Szigetvár és a déli vasut állomásai között. A f. évi október 1-én életbe lépő személyforgalmi díjszabás szerint Szigetvárról direkte jegyek válthatók a déli vasut következő állomásaira: Bácsba, Babócsára, Berzeneére, Nagykanizsára, Szombathelyre és Vizvárra. — Most már nem kell tehát Bácsra a főnti állomásokra szóló jegyek váltása céljából kiszállni.

— *Halva találták* várutcai lakásában tegnap reggelre *Vimmer János* 83 éves nyug. telekkönyvvezetőt, ki belső vérömlés következtében hunyt el.

— Szintársulatok kérelme helyhatósági engedélyért. Egyszerre két színigazgató is folyamodott helyhatósági engedélyért és pedig az első *Halász* Alfréd a Dunántúli színikerület ujonnan kinevezett igazgatója, kinek társulata 35 tagból áll. — Folyamodványában írja *Halász*, hogy a modern igényeknek teljesen megfelelő díszlet és jelmeztárral rendelkezik. Műsora pedig felkarolja a fővárosi színházak összes ujdonságait. A közönség a darabokat bérlet folyamban fogja élvezni. A helyhatósági engedélyt az 1911/12 évadra kéri. — Ugyancsak helyhatósági engedélyt kér *Könyves Jenő* az Első Magyar staggione olasz rendszerű szintársulat-directora, ki a múlt színi szeziónban már volt nálunk. Nevezett (dráma és vígjátékok) 15 előadására kér januártól márciusig terjedő időre játszási engedélyt.

— A bankkamatláb emelése. Az osztrák magyar bank főtanácsa a váltó-bank-kamatlábát az eddigi 4 százalékról 5 százalékra emelte föl.

— Az esti harangozás. *Szt. Mihálynapja* f. hó 29-én az az pénteken lesz, amikor is az esti harang 8 óra helyett 7 órakor kondul meg s hajnalban pedig 4 óra helyett 5 órakor harangoznak s ez így lesz egész *Szt. György* napig.

— Milyen idő lesz? A meteorologiai intézet jelentése szerint, egyelőre enyhe idő, sok helyütt esővel. Később nyugatról megélénkülő szelekkel várható. Hőmérséklet valószínű. Déli hőmérséklet: 20. C.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva
Tiszta alpesi tej

tartalmaz:
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Közgazdaság.

□ **Borszállítás.** A külsőben levő szűréssel egyidejűleg az államvasutak egyes vonalain, melyek a bortermelő vidékeket a fővárossal és a körülvevő boremporiumokkal összekötik, az idej kedvezőnek ígérkező termésre való tekintettel a forgalom erős megnövekedése várható. Miután ezen megnövekedett forgalom gyors és akadálymentes lebonyolítása, különösen pedig a hordóknak és egyéb tartályoknak a rendeltetés helyére való juttatása késsédelmet ne szenvedjen és illetve a kereskedőknek a tartályok elszállításának céljaira a kellő számú kocsiállomány rendelkezésére álljon és az ilyen küldemények kivételosen kezeltesenek.

Szuperfoszfátot

kartelen kívül szállít:

Shwarcz József és Társa
Budapest, VI., Váci-körút 35.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1911 szeptember 22-én.

Buza	—	K 10,70	10,80
Rozs	—	8.—	8,20
Árpa	—	7,50	8.—
Zab	—	8,20	8,30
Tengeri	—	9,50	—
Bükköny	—	6,50	6,80
Bab	—	15.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

	Mai árak.
Buza októberre	— — 11,76
Rozs októberre	— — 10,15
Zab októberre	— — 9,42
Tengeri májusra	— — 8,33

Értesítés!

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, miként vegytisztító és műkelfestő intézetünkben mindennemű ruhák, tárgyak szárazon és vegyileg a legkifogástalanabbul tisztítatnak és festetnek.

Megrendelések eszközölhetők: Szigetvár és környéke részéről *Faraó Károly szigetvári uri és női szabó üzletében*, nemkülönben postai megbízások is gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Tisztelettel

Sajti és Társa

Pécs, Indóház-ut 40. Főútlelet Rákóczi-ut 27.

Drezdai Motorgyár rész.-Tár.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat
valamint Szívógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12---91.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fiz. feltételek

CERES-DIJ-KIRÁS

K 30.000.-

Azon célból, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsirral kísérletet tegyen? Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirral szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, a melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K	1000 — K	1000	20 díj á K	100 — K	2000
10 díj á K	200 — K	2000	1000 díj á K	20 — K	20000
Összesen		K 3000			K 22.000

Azon pályázók között, a kik a feleletek külsalakja és tartalmafolytán különösen jó válaszokat küldtek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K	1000 — K	1000	5 nyeremény á K	200 — K	1000
2 nyeremény á K	500 — K	1000	20 nyeremény á K	100 — K	2000
		K 2000			K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kioszthatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

K 30.000.-

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ adni kívánják legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal 0,5 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokból azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámmal kap és ezáltal a sorsolásnál kétszörös, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. ur jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délután 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Díj-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

A szigetvári polgári fiú, leány
ugy az áll. elemi iskolai összes
Tankönyvek

már megérkeztek
és a legújabb kiadásokban az
összes író és rajzszerekkel
együtt kaphatók:

Kozáry Ede

könyv- és papirkereskedésében
Szigetvárott.

Külön bejaratu
butorozott szoba
kiauo.

Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Cigarettaázók!

Egyesüljétek a cigaretta óriási
áremelésé miatt! Ne sajnáljátok
a kis társaságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,
vagy „Ottoman“ (törökfej)
és „TIP-TOP“ aranyzopókás
cigaretta papirt.

Járványok idején és minden időben semmi
sem biztosítja jobban az egészséget, mint a
jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivó-
viz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES“
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványviz, mint feltét-
lenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús
szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer
fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt
gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönfé-
lébb gyomor, légző és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktar:

OSCSODÁK GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR.

UNION HORLOGERIE
NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG
BIEL GLASHÜTTEYS
GENF
Legjobb szerkeszteli zsebróráink egyedüli elosztóhelye
Szigetváron Bárvarth Károly órásnál.

Nyomatok könyv- és papirkereskedésében Szigetvár.